

країнах цей показник становить близько 80% [7, с. 110]. Тому необхідно активізувати бізнес в процесі стандартизації через переконання, що стандартизація надає можливість нарощувати виробничий потенціал, впроваджувати прогресивні технології й нові види високоякісної конкурентоспроможної продукції, яка забезпечить вихід українських товаровиробників на світові ринки.

В контексті гармонізації українського законодавства з європейським необхідним є:

- кардинально удосконалити практику та процедуру затвердження стандартів, гармонізованих з європейськими аналогами;
- активізувати діяльність профільних державних установ щодо гармонізації українського законодавства з європейським;
- чітко регламентувати діяльність (аналогічно до практик, що діють в ЄС) контролюючих органів в державній системі контролю харчових продуктів;
- створити інтегровану систему державних органів або систему з одним контролюючим органом в державній системі контролю харчових продуктів.

Гармонізація національних стандартів якості із європейськими є одним із основних механізмів підвищення конкурентоспроможності української продукції агропромислового комплексу на європейському ринку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Литвинов А. І. Сільськогосподарська продукція: проблеми якості / А. І. Литвинов // *Економіка АПК*. – 2014. – № 6. – С. 23–30.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>.
3. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://unctad.org/>.
4. Чирва Р. ЄС відчиняє двері для українських товарів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psv.org.ua/arts/Tema/view-2197.html>.
5. Беленіхіна А. До питання екологічно безпечної продукції / А. Беленіхіна, В. Костромітін // *Агробізнес сьогодні*. – 2012. – № 23. – С. 24–26.
6. Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні / І. А. Брижань, М. Р. Клітна // *Ефективна економіка*. – 2013. – № 10. – С. 11–15.
7. Нагорна О. О. Інноваційний розвиток національної економіки : діагностика проблем, важелі активізації / О. О. Нагорна // *Фінансовий простір*. – 2014. – № 2 (14). – С. 108–113.

ДМИТРО САДОВСЬКИЙ
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Уніят А. В.

УКРАЇНА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬСТВА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Функціонально-галузева структура ПК – це сукупність галузей і видів діяльності, що виконують визначені функції й інтегруються в межах ПК для досягнення кінцевих цілей комплексу. [3]

Довготривалою тенденцією розвитку світової агропродовольчої системи є абсолютне зростання показників виробництва і світової торгівлі агропродовольством. [4]

Специфіка регулювання світових агропродовольчих ринків криється в їх жорсткому державному регулюванні протягом усієї історії їх існування. [4]

На світових агропродовольчих ринках діють значні торговельні бар'єри протекціоністського характеру. [5]

Основним чинником для здійснення зовнішньої торгівлі агропродовольством є міжнародний поділ праці на основі природно кліматичних факторів. [4]

"Зелена" аграрна революція розпочалась у 60–70-х роках ХХ ст. у розвинених країнах і базувалася на розвитку засобів виробництва і торгівлі, які у свою чергу спирались на якісні зміни в промисловості, науці, транспорті. [4]

З'явилися суттєво нові: засоби механізації (більш потужні спеціалізовані машини та комбайни); види палива та енергії; хімічні добрива; засоби збереження врожаю та боротьби з шкідниками; способи обробки рослинної та тваринної продукції; високоврожайні види рослин (зернові, овочеві); породи тварин – що і забезпечило економічний ефект. [3]

Звіт Організації економічного співробітництва та розвитку допускає, що в наступні 10 років ціни на продукти харчування у світі можуть зрости на 20–50%, тому Україні доцільно збільшувати обсяги їх виробництва[2]

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та країнами ЄС а також створення в рамках цієї Угоди Зони вільної торгівлі (ЗВТ) з Європейським Союзом є важливими чинниками розвитку аграрної галузі, оскільки для України відкриваються перспективи поступового освоєння ринку країн ЄС вітчизняними компаніями, підвищення рівня якості, безпечності, екологічних характеристик української продукції АПК, покращення стану продовольчої безпеки держави. [1]

Сільськогосподарська продукція є однією з ключових позицій у зовнішньоторговельному товарообороті України, який за підсумками 2013 р. становив 140,3 млрд. дол. США. [2]

Країни ЄС є ключовими партнерами України у регіональній структурі товарообороту сільськогосподарської продукції за 2013 р., частка яких становить 31,2%. [3]

Угода про асоціацію дозволяє освоювати ринок країн ЄС вітчизняним компаніям, що займаються виробництвом, переробкою та реалізацією тваринницької продукції[2]

Процес впровадження європейських та міжнародних стандартів безпеки та якості продуктів харчування (НАССР, ISO, EN, Кодексу Аліментаріус) у сфері агропромислового виробництва в Україні відбувається вкрай повільно. [1]

За даними Міністерства аграрної політики та продовольства України, з 297 стандартів системи Кодексу Аліментаріус гармонізовано та знаходяться на стадії затвердження 30 стандартів. [2]

З метою мінімізації ризиків і використання можливостей для агропромислового комплексу внаслідок підписання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом необхідно реалізувати низку заходів державної аграрної політики, що не суперечитимуть принципам державної підтримки та регулювання аграрного ринку, передбачених угодою про асоціацію між Україною та ЄС, які забезпечать умови для підвищення конкурентоспроможності виробництва продукції АПК. [1]

Починаючи з 2013 р. спостерігається активізація законодавчих ініціатив у секторі ринку органічної продукції. [2]

В Україні вже існує категорія людей (до 5% населення), перш за все у великих містах, які мають вказану мотивацію до споживання органічних продуктів і готові платити за них вищу ціну. [1]

Україна має великий потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції та її реалізації шляхом експорту, а також в середньостроковій перспективі для її постачання на внутрішній ринок. [2]

ЛІТЕРАТУРА

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmi.gov.ua/kmi/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf.

2. *Можливості і застереження щодо наслідків введення в дію положень Угоди про асоціацію між ЄС та Україною* : наук. доп. / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця, чл.-кор. НААНУ Т.О. Осташко, д-ра екон. наук В. О. Точиліна ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогноз." – К., 2014. – 98 с.

3. Балабанов Г. Продовольчий ринок України: оцінка регіональних відмінностей // Український географічний журнал. 2014. – № 1. – С. 19–26

4. Булах Н. Аналіз сучасного стану та тенденції розвитку ринку продовольства як передумова нароццування конкурентного потенціалу // Економіст. – 2013. – № 7. – С. 57–59.

5. Зеленський С. М. Пріоритети розвитку агропродовольчої сфери регіону // Економіка АПК. – 2014. – № 7. – С. 23–26

ТЕТЯНА СЕМЧИШИН

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Лизун М. В.

РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПОТОКІВ В УКРАЇНІ В СИСТЕМІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Формування економіки відкритого типу в Україні, відміна монополії держави на проведення зовнішньоекономічної діяльності, прагнення до інтеграції у світове господарство висувають до кола першочергових завдань дослідження процесів міграції у нашій країні. Потребує удосконалення вітчизняне законодавство з питань міграції, загострюється проблема у формуванні раціональних механізмів державного регулювання міграції трудових ресурсів, розробці методів оцінки її соціально-економічного ефекту та наслідків для економічного зростання.

Міграційна політика суттєво впливає на стан трудового потенціалу і є складовою загальної демографічної політики та виділяється як самостійний елемент лише з метою конкретизації заходів в регулювання руху населення. Без глибокого аналізу та з'ясування причинно-наслідкових зв'язків і механізму міграційних процесів удосконалити управління ними практично неможливо. Цей механізм впливає переважно на сфері соціально-економічних відносин, що спонукає до вивчення причин і факторів просторової мобільності населення.

Розробка концепції державної міграційної політики України, прийняття на її базі відповідних правових актів є важливою умовою зміцнення економіки, посилення національної безпеки держави [1]. Основою державної еміграційної політики мають стати міждержавні угоди України з країнами-потенційними споживачами нашої робочої сили, які базуватимуться на міжнародному праві, що забезпечить політичні та соціальні гарантії працівникам-емігрантам, виходячи з таких принципів:

- юридичної й економічної свободи громадян будь-якої країни;
- економічної доцільності обміну трудовими ресурсами;
- визнання міждержавного обміну робочою силою важливим елементом міжнародних економічних відносин; ротації основної маси мігрантів.

Такі угоди, крім правового й соціального захисту наших співвітчизників за кордоном (тих, хто зберіг українське громадянство), мають передбачати планомірний цілеспрямований добір на роботу українських громадян, їх професійну підготовку та перепідготовку на місці, міждержавні гарантії щодо мінімальних умов проживання тощо.

Нагромаджений західними країнами досвід у сфері обміну трудовими ресурсами втілюється у відповідному міжнародному порядку й законодавстві, які ми маємо уважно вивчити, оскільки наша країна є новим актором у цьому процесі. Хоча протягом 1993–1997 рр. Україна уклала міждержавні угоди щодо регулювання міграції з Чехією, Польщею, Німеччиною, Росією, Словаччиною, Молдовою, Білоруссю, Вірменією, Ізраїлем та деякими іншими державами, вони поки що не приведені у відповідність з міжнародними правовими нормами і фактично не реалізуються. [2]

Для забезпечення ефективного регулювання як зовнішніх, так і внутрішніх міграцій населення, координації дій усіх заінтересованих відомств і організацій, на нашу думку, в Україні необхідно створити Національну службу міграції. Функції мають полягати в обліку міграцій населення, укладенні міждержавних угод щодо умов працевлаштування та роботи українських громадян за кордоном, а також у виданні трудових ліцензій іноземним